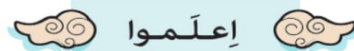

الدرس الرابع: آداب الکلام: آداب سخن گفتن

شرح المفردات:

کلمه	نوع کلمه	ترجمه
سدید	اسم - صفت	درست و استوار (مترادف: صحیح)
تعنت	اسم - مصدر ثلاثی مزید	مچ گیری، سوال پیچ کردن
سلوک	اسم	رفتار (مترادف: تصرف، عمل)
الخانقة	اسم فاعل	خفه کننده
لم	اسم استفهام (مخفف لماذا)	چرا، به چه علت
لا تقف	فعل نهي از (تقفو) ^۲	پیروی نکن
تعرفوا	فعل مضارع مجهول ^۳	تا شناخته شوید
الحسام	اسم	شمشیر (مترادف: سیف)

الْجُمْلَةُ بَعْدَ النَّكْرَةِ

یکی از کارایی‌های جملات در زبان، توصیف و بیان ویژگی‌های اسم نکره‌ای قبل از آن است؛ به این صورت که اسم نکره‌ای (ناشناسی) در جمله قرار می‌گیرد که می‌تواند دارای ویژگی‌های مختلفی باشد و ما به وسیله جمله‌ای که پس از آن می‌آید، به توصیف آن اسم نکره می‌پردازیم. به چنین جملاتی در زبان عربی «الجملة الوصفية: جمله توصیف کننده» گفته می‌شود. بنابراین ضروری است که در ترجمه و قبل از چنین جملاتی از حرف ربط «که» استفاده کنیم. مثال:

رأيتُ طالباً يطالعُ كتابه ← دانش‌آموزی را دیدم که کتابش را مطالعه می‌کرد.

الكتابُ صديقٌ يُنقِذُكَ من الجهل ← کتاب دوستی است که تو را از نادانی نجات می‌دهد.

^۲ - به چنین فعل‌هایی فعل ناقص می‌گویند؛ زیرا در اصل باید به خاطر «لا» نهي علامت «ت» می‌گرفت (لا تقف). اما بر خلاف معمول، حرف آخر حذف شده و به نوعی، فعل «ناقص» شده است.

^۳ - هرگاه فعل مضارع به عنوان نتیجه منطقی فعل (امر یا نهي) قبلی‌اش در جمله ذکر شود، ضروری است که این فعل مضارع را به شکل مضارع التزامی و به همراه «تا» ترجمه کنیم. مثال: (تکلموا تعرفوا: سخن بگویند تا شناخته شوید)

جزوه جامع عربی یازدهم تجربی و ریاضی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

نکته ۱: نکته مهمی که باید در ترجمه جملات توصیف کننده در نظر گرفته شود، توجه به فعل این جملات است. زیرا ترجمه فعل این جملات با توجه به فعل جمله قبلی انجام می شود. به جدول زیر توجه کنید.

مثال	فعل جمله توصیف کننده
وَجَدْنَا بِرَنَاجًا يُسَاعِدُنَا عَلَى تَعَلُّمِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ برنامه‌ای را یافتیم که به ما در یادگیری زبان عربی کمک می کرد	ماضی + مضارع ← مضارع استمراری
نَفَثْنَا عَنْ مَعْجَمٍ يُسَاعِدُنَا فِي فَهْمِ النُّصُوصِ دنبال فرهنگ لغتی می گردیم که به ما در فهم متون کمک کند	مضارع + مضارع ← مضارع التزامی
اشْتَرَيْتُ كِتَابًا رَأَيْتُهُ أَمْسًا: كِتَابِي رَا خَرَيْدَمُ كَه دِيرُوز دِيدِه بُوْدَم عَصْفَتْ رِيحٌ شَدِيدَةً خَرَبَتْ بَيْتًا جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ باد شدیدی وزید که خانه‌ای را در کنار ساحل دریا خراب کرد	ماضی + ماضی ← ماضی بعید یا ساده

نکته ۲:

نکات گفته شده مربوط به زمانی است که هم جمله توصیف کننده و هم جمله قبل از آن، فعلیه باشند. در غیر این صورت، جملات توصیف کننده را طبق سبک و سیاقشان ترجمه می کنیم:

القنعة كنز لا ينفد ← قناعت گنجی است که تمام نمی شود.

أطالع كتاباً موضوعاته علمية ← کتابی را مطالعه می کنم که موضوعاتش علمی است.

خلاصه درس

۱- به جملاتی که پس از اسمی نکره و برای توصیف آن به کار می روند، جمله توصیف کننده (الجملة الوصفية) گفته می شود.

۲- ضروری است که از حرف ربط «که» در ترجمه جملات توصیف کننده استفاده کنیم.

۳- اگر هر دو جمله توصیف کننده و جمله قبل از آن فعلیه باشند، فعل جمله دوم را با توجه به جمله نخست ترجمه می کنیم:

جزوه جامع عربی یازدهم تجربی و ریاضی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

ماضی + مضارع $\longleftrightarrow$ مضارع استمراری مضارع + مضارع $\longleftrightarrow$ مضارع التزامی

ماضی + ماضی $\longleftrightarrow$ ماضی بعید یا ساده

اختبر نفسك: ترجم العبارات حسب ما تعلمت من القواعد.

۱. سافرتُ إلى مدينةٍ قد سمعتُ عنها من قبل.
۲. أقوم بتأليف كتابٍ يُساعدُ تلاميذي على تعلّم اللغة العربية.
۳. أعجبتني رجلٌ يساعِدُ الفقراء.
۴. جاء طالبٌ إلى الصّفِ ما عرفته في البداية.
۵. يغرّد الطيورُ فوقَ شجرةٍ أوراؤها خضراء.